

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Lubora Veselého a soudkyň JUDr. Markéty Čermínové a Mgr. Lucie Králové ve věci žalobce: **Hubert V.**, nar. xxx, bytem xxx, proti žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o **1.500.000 Kč**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. dubna 2016, č.j. 15 C 219/2015 - 51,

takto:

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Uvedeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 1.500.000 Kč a uložil žalobci povinnost zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení 600 Kč.

Vycházel ze zjištění, že usnesením policie ze dne 24. 9. 2012 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro trestné činy znásilnění a týraní osoby žijící ve společné domácnosti a pro přečin nebezpečného pronásledování, v době od 25. 9. 2012 do 14. 5. 2013 byl žalobce stíhán vazebně, usnesením Okresního soudu v Chebu ze dne 25. 2. 2014, které nabylo právní moci dne 1. 4. 2014, bylo trestní stíhání žalobce částečně zastaveno a částečně postoupeno podle § 222 odst. 2 trestního řádu jako přestupek k projednání a rozhodnutí Městskému úřadu v Lázních Kynžvart. Tento úřad ke dni 8. 11. 2014 věc odložil z důvodu marného uplynutí lhůty pro projednání přestupku a zániku odpovědnosti za tento přestupek. Dne 21. 11. 2014 žalobce předběžně uplatnil nárok na poskytnutí zadostiučinění u žalovaného, který stanoviskem ze dne 2. 10. 2015 poskytnutí zadostiučinění odmítl. Po právní stránce soud prvního stupně

poukázal na ustanovení § 32 zák. č. 82/98 Sb. a zabýval se důvodností žalovaným vznesené námitky promlčení. Konstatoval, že trestní stíhání žalobce bylo pravomocně skončeno dne 1. 4. 2014, od tohoto okamžiku si žalobce musel být vědom, že mu výkonem vazby vznikla nemajetková újma, svůj nárok však uplatnil u žalovaného až dne 21. 11. 2014, tedy po marném uplynutí šestiměsíční lhůty, která začala běžet dne 1. 4. 2014 a skončila dne 1. 10. 2014. Nárok žalobce na zadostiučinění za nemajetkovou újmu v souvislosti s vykonanou vazbou je tedy promlčen. Rovněž nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu z titulu nepřiměřené délky trestního řízení musel žalobce uplatnit v šestiměsíční promlčecí době, která počala běžet dne 1. 4. 2014, kdy bylo pravomocně skončeno trestní řízení, a marně uplynula dne 1. 10. 2014, když žalobce nárok uplatnil až 21. 11. 2014. Přestupkové řízení není řízením navazujícím na řízení trestní, postoupením věci soudem k přestupkovému řízení nedochází automaticky k pokračování přestupkového stíhání, přestupkový orgán se danou věcí nemusí vůbec zabývat, což se v daném případě i stalo, když věc byla bez dalšího odložena, nárok by však byl promlčen i při zohlednění období týkajícího se přestupkového řízení. Veden těmito závěry soud prvního stupně uzavřel, že námitka promlčení byla žalovaným vznesena důvodně, a proto žalobu zamítl a o nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř.

Rozsudek napadl odvoláním žalobce. Namítal, že již dne 29. 6. 2014 žádal Ministerstvo spravedlnosti o podání informací k uplatnění nároku na odškodnění, dne 3. 7. 2014 obdržel odpověď, která však neobsahovala žádné upozornění na promlčecí dobu. V dobré víře čekal na ukončení přestupkového řízení, které skončilo dne 28. 8. 2014 s odkladem ke dni 8. 11. 2014, poté ihned začal jednat. Obrátil se postupně na dva advokáty, kteří jej rovněž na promlčecí dobu neupozornili. Závěrem požádal o nové zhodnocení celé záležitosti a o zmírnění tvrdosti zákona.

Žalovaný odkázal na své vyjádření učiněné v průběhu řízení před soudem prvního stupně, ztotožnil se se závěry napadeného rozsudku a navrhl, ale jej odvolací soud potvrdil.

Odvolací soud nařídil jednání na 5. 10. 2016, žalovaný se z účasti na tomto jednání omluvil a požádal o projednání věci v jeho nepřítomnosti, žalobce se k jednání nedostavil ani nepožádal o jeho odročení, matka žalobce Marie V.ová pouze podáním ze dne 29. 9. 2016 omluvila jeho nepřítomnost hospitalizací v psychiatrické léčebně. Odvolací soud proto postupoval podle § 101 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 211 o. s. ř. a věc projednal a rozhodl v nepřítomnosti účastníků. Po přezkoumání napadeného rozsudku i řízení předcházejícího jeho vyhlášení podle § 212 a § 212a o. s. ř. pak neshledal odvolání žalobce důvodným.

Žalobce se domáhá zaplacení uvedené částky jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla vzniknout v souvislosti s trestním řízením vedeným proti jeho osobě u Okresního soudu v Chebu pod sp.zn. 4 T 160/2012. Požaduje jednak 1.000.000 Kč jako zadostiučinění za újmu vzniklou v důsledku vykonané vazby, a dále částku 500.000 Kč jako zadostiučinění za újmu vzniklou v důsledku dlouhotrvajícího trestního řízení. Soud prvního stupně správně zjistil, že trestní stíhání žalobce bylo zahájeno dne 24. 9. 2012, v době od 25. 9. 2012 do 14. 5. 2013 byl žalobce ve výkonu vazby, usnesením Okresního soudu v Chebu ze dne 25. 2. 2014, č.j. 4 T 160/2012 - 944, bylo trestní stíhání žalobce částečně zastaveno a částečně postopeno podle § 222 odst. 2 trestního řádu Městskému úřadu v Lázních Kynžvart z důvodu možného posouzení věci jako přestupku, toto usnesení nabylo právní moci dne 1. 4. 2014. Nárok na odškodnění žalobce předběžně uplatnil u žalovaného dne 21. 11. 2014 podáním označeným jako žádost o náhradu škody, touto listinou odvolací soud v souladu s § 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval důkaz při odvolacím jednání a z jejího obsahu

zjistil, že vedle nároku na náhradu škody žalobce uplatnil rovněž nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu v souvislosti s vykonanou vazbou a odkládáním jednotlivých zasedání soudu vždy téměř o 6 až 8 týdnů (tedy pro dlouhotrvající trestní řízení). Žalovaný reagoval stanoviskem ze dne 2. 10. 2015, jímž žalobci oznámil, že částečně uspokojí jeho nárok na náhradu škody, požadavku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu však nevyhověl. Žalobu u soudu žalobce podal dne 11. 11. 2015.

Žalovaný v průběhu řízení vznesl námitku promlčení nároku žalobce, a soud prvního stupně tedy postupoval správně, pokud se nejprve zabýval důvodností této námitky.

Ve vztahu k nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku vykonané vazby počala šestiměsíční promlčecí doba ve smyslu § 32 odst. 3 zák. č. 82/98 Sb. běžet dnem 1. 4. 2014, kdy nabylo právní moci usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 25. 2. 2014, kterým bylo trestní stíhání žalobce skončeno, a uplynula marně dne 1. 10. 2014, když žalobce svůj nárok uplatnil u žalovaného až dne 21. 11. 2014 a žalobu podal dne 11. 11. 2015, tedy po uplynutí zmíněné promlčecí doby. Tento nárok proto žalobci s ohledem na důvodně vznesenou námitku promlčení žalovaným přiznat nelze.

Pokud jde o nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou dlouhotrvajícím trestním řízením, soud prvního stupně správně konstatoval, že v případě postoupení věci podle § 222 odst. 2 trestního řádu je eventuální přestupkové řízení samostatným řízením, které bez dalšího automaticky nenavazuje na řízení trestní. Rozhodnutí o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení je pouze podkladem pro zahájení řízení o přestupku (§ 67 odst. 2 zák. č. 200/90 Sb.) přestupkové řízení správní orgán zahájí jen v případě, že věc neodloží (§ 67 odst. 3 cit. zák.), v daném případě přestupkové řízení zahájeno vůbec nebylo, neboť Komise pro projednávání přestupků města Lázně Kynžvart věc odložila podle § 66 odst. 3 písm. e) cit. zák. (ke dni 8. 11. 2014). K promlčení nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku dlouhotrvajícího trestního řízení tak došlo stejným způsobem, jako v případě nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku vykonané vazby. Nad rámec tohoto závěru odvolací soud zdůrazňuje, že nárok by byl promlčen i v případě, že by pro účely posouzení celkové délky řízení bylo počítáno i s „navazujícím“ přestupkovým řízením (které však nebylo vůbec zahájeno), za jehož definitivní skončení by bylo považováno až odložení věci dne 8. 11. 2014. V takovém případě by šestiměsíční promlčecí doba ve smyslu § 32 odst. 3 zák. č. 82/98 Sb. začala běžet dne 8. 11. 2014, dne 21. 11. 2014 by došlo k jejímu stavení podle § 35 odst. 1 zák. č. 82/98 Sb. na dobu šesti měsíců, tedy do 21. 5. 2015, a poté by její běh pokračoval až po její marné uplynutí dne 8. 11. 2015, resp. dne 9. 11. 2015 ve smyslu § 607 o.z. Žalobce však podal žalobu u soudu až dne 11. 11. 2015, tedy po uplynutí i takto stanovené promlčecí doby. Lze proto uzavřít, že i ve vztahu k nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku dlouhotrvajícího trestního řízení byla námitka promlčení žalovaným vznesena důvodně.

K žádosti žalobce o zmírnění tvrdosti zákona je třeba uvést, že v případě marného uplynutí promlčecí doby a důvodně vznesené námitky promlčení žalovaným nelze nárok přiznat s odkazem na zmírnění tvrdosti zákona, kterýžto institut v takovém případě hmotné právo nezná, v úvahu by přicházelo pouze eventuální posouzení vznesené námitky promlčení, jako úkonu rozporného s dobrými mravy, což v daném případě není na místě, neboť žalovaný se nedopustil žádného jednání, které by zavadalo příčinu k obdobné úvaze, poukazuje-li žalobce na to, že jej žalovaný na existenci promlčecí doby neupozornil, pak takovouto povinnost žalovanému žádný právní předpis neukládá. Žalobci nic nebránilo v tom, aby svůj nárok u soudu uplatnil včas, na čemž nic nemění ani to, že na existenci promlčecí doby nebyl

upozorněn ani advokáty, na které se obrátil s žádostí o poskytnutí právní pomoci. Na místě není ani eventuální aplikace § 650 a § 651 o.z., když žalobci v uplatnění práva nebránila vyšší moc, hrozba ani lstivé uvedení v omyl.

Z výše uvedených důvodů nelze než uzavřít, že soud prvního stupně rozhodl správně, pokud žalobu zamítl vzhledem k důvodně vznesené námitce promlčení žalovaným, a proto odvolací soud potvrdil napadený rozsudek podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný, včetně výsledku sporu odpovídajícího akcesorického výroku o nákladech řízení.

Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. by právo na náhradu nákladů odvolacího řízení příslušelo žalovanému, tomu však v této fázi řízení žádné náklady nevznikly, když omluvu z jednání ze dne 6. 9. 2016 spojenou s návrhem na potvrzení napadeného rozsudku nelze považovat za úkon právní služby, s nímž by byl spojen nárok na přiznání paušální náhrady hotových výdajů.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, pokud napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

V Praze dne 5. října 2016

Mgr. Lubor Veselý v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jan Hlavatý